

“Siempre que las fuerzas culturales que están dentro de un sujeto actúan sobre la estructura de una película en la forma que he descrito- a través de configurar un acontecimiento, un estilo narrativo personal, la apropiación de una función local o de alguna otra forma-el filme puede leerse como un trabajo compuesto que representa un cruce de perspectivas culturales. Algunas veces el proceso no va más allá. Estamos acostumbrados a películas en las cuales “vemos a través” de las asunciones del realizador las de los protagonistas y nos damos cuenta de su mutua ilegibilidad.

El hecho de que una película sea capaz de generar fórmulas más complejas parece depender de la habilidad del realizador de producir un filme que vaya más allá de un mero reportaje de un encuentro cultural y, en vez de ello, lo corporalice”

Mac Dougall (1995: 419)

Orientacions

“Don't think I'll make it...think I'll become it”
(Anònim)

La intenció inicial troba sorpreses en l'acció que demanen d'una resignificació constant. El punt de partida per explorar i portar un procés creatiu des d'una postura romàntica (l'artista com a possibilitador d'espais, d'obrir matisos) es troba amb una realitat desconnectada amb la que es proposa i que reflexa constantment la dinàmica de base d'aquest tipus de propostes. Una gran performance sobre què passa en alguns d'aquests projectes, una escenificació que es crea per si mateixa

Com artista em trobo realitzant un treball que cada cop es fa més complexe. Com més estiro el fil més aspectes van emergint. Però en tot moment una imatge es fa clara: la projecció de la pròpia interpretació cap un entorn, el reflex d'una necessitat de moviment explícit i d'un lloc.

La porta que pretenia obrir a casa dels altres, me l'he de començar a obrir a mi mateixa. Si pretenc crear amb les persones, si comprenc l'art des de la vida, el moviment i l'acció, primer he d'aprendre a moure'm cercant nous llenguatges i maneres de fer que em possibilitin aprofundir en l'intercanvi i el diàleg. Explorar nous rols, noves posicions, nous espais.

La cerca d'una honestedat on cercar els mecanismes per tornar a caminar sense mapa, o per caminar sent conscient de quins mapes he mirat. Aquest procés cada cop em porta a un terreny més abstracte.

Afinar cada cop més els sentits i simplificar molt l'acció, una sola acció per comprendre tot el que s'hi amaga, s'hi mostra. *'Vivències'*, com diu Lygia Clark (cartes entre Lygia Clark i Hélio Oiticica a: Bishop. 2006: 110): *"vivências, or lived experience: the body's*

heightened sensory presence as authentic, immediate, and resistant to ideological capture”.

CAL GENERAR ACCIONS?

Per què sentim la necessitat d'intervenir en un espai o territori des de l'art i la cultura?
Per què enfocar en la creació de vincles, de comunitat?

Tota acció proposada des de la cultura, no per a ser consumida sinó com a vehicle per generar quelcom més, sovint es troba confrontada amb el model polític, econòmic i social que estem vivint. L'estructura o paraigües sota el qual es desenvolupen moltes de les nostres accions i decisions, es porten a terme en aquest marc de decisions que sentim foranis a nosaltres però que directament hi formem part.

La manera com ens situem des de les arts en relació a aquesta situació, sovint ens comporta col·locar-nos en una posició activa, de rebuig, de denúncia que implica generar, crear espais diferents, alternatius on es desenvolupin pràctiques, relacions i accions que obrin noves maneres de fer o proporcionin altres marcs de relació a les persones.

Cal repensar si l'acció que acabem generant acaba sent activa o reactiva.

Les persones hem anat creant les nostres pròpies dinàmiques. Les nostres anades i vingudes, els nostres interessos. Proposar espais d'acció amb la voluntat de crear comunitat en un espai on el sentiment de pertinença és present tot i que no és visible, seria forçar-se a utilitzar un llenguatge que en sí no s'utilitza?

No estem centralitzant les relacions en espais de visibilitat en virtut d'un projecte de creació de comunitat?

Les veïnes del poble, senten el lligam que hi ha entre elles tot i no veure's sovint ni creuar-se en l'espai. La posició que ocupa cadascuna a casa seva estableix un punt de referència que les fa presents. Als seus espais, contextos, llocs s'estableixen marcs de relacions i intervencions a veure amb la seva relació amb elles i amb l'entorn.

On se situa aquí la creació artística?

Cal situar-nos com artistes com a generadors d'accions de visibilitat? Molt probablement si alentim el ritme, si escoltem i canviem l'actitud podem aprendre de posar en diàleg la multiplicitat d'interpretacions que es produeixen en cada cas. La multiplicitat de recursos o de possibilitats. I situar-nos per experimentar cada situació.

Si cerquem una dinàmica viva de creació, la trobarem en la vida mateixa. Això demana una actitud diferent, respectuosa i silenciosa per continuar mantenint el so, sense necessitat de fixar-lo i de parar-lo.

“Alarga en la pradera una pausada
 Sombra, pero ya el hecho de nombrarlo
 Y de conjeturar su circunstancia
 Lo hace ficción del arte y no criatura viviente
 De las que andan por la tierra.
 (Jorge Luis Borges. A: Danielewski, M. (2013).

DESPLAÇAMENTS?

On ens col·loquem quan realitzem un projecte creatiu amb persones? Ens situem davant el projecte, al mig, darrere? Ens sentim motors de la proposta? Sentim que hem d'ensenyar el que nosaltres sabem i coneixem?

Quin espai donem als altres? Quina posició donem als altres en termes de negociació de la seva identitat amb el que ofereix la proposta?

I si desplaçem el nostre lloc, la nostra comprensió i ens aproximem d'una altra manera? I si des del respecte aprenem de l'intercanvi que es pot generar en una situació específica?

La creació pot estar en la relació? Pot estar en l'intercanvi? Ha de generar quelcom visible? Pot estar en reconèixer la pròpia acció i tota la seva complexitat?

Amb això Lygia Clark (Bishop. 2006: 110) argumenta: “*What I want is to avoid schematizing anything, and each day eat a new ‘pear’, to see if it’s good or not. (...) for me it is not about the moment of chance but the ‘fruit’ of the moment. Fruit in the fruit sense, such is the flavour and the sensuality of eating, of living this moment*”.

TÉ SENTIT PARLAR D'ESPAI PÚBLIC EN UN ENTORN RURAL?

En un entorn rural, el territori, el paisatge forma part de les interaccions diàries de les persones. Defineix desplaçaments, mobilitats, relacions, etc. En un entorn rural no podem parlar d'espai públic igual com ho faríem a la ciutat ja que en el cas de la població on he realitzat la recerca el municipi el conformen una serie de masies disseminades pel territori. L'espai públic urbanitzat sols és present en un petit espai encimentat on s'agrupen l'església, l'Ajuntament i l'escola. Les persones ens movem per les carreteres o els camins sovint sense creuar-nos cap mirada. Els moviments son diferents i no s'aglutinen en cap espai en concret.

En aquest espai és on més es desplaça la visibilitat per la presència. La presència no té

perquè tenir una forma en el moment. Pot romandre en la manera de comprendre els propis llocs de cadascú. És tenir-ho present, és tenir un espai en l'ordre simbòlic.

Des de la presència la creació pot prendre múltiples formes.

No és necessari visualitzar amb uns codis establerts el que la presència deixa en forma de rastre i vivència. Si cerquem més enllà de l'excessiva visualitat que ens ha portat a una determinada manera de comprendre, podem entrar en els formats de la relació, la interacció, l'intercanvi per assajar nous llenguatges artístics amb els que contribuir a fer un petit pas cap a la presència de l'art com a mode de comprendre i interpretar.

(Continuarà)